

правових актів Національного банку України або здійсненням ризикових операцій, які загрожують інтересам вкладників чи інших кредиторів банку (стаття 166-5), порушенням порядку припинення юридичної особи (частини третя, четверта статті 166-6), порушенням законів України та нормативно-правових актів Національного банку України щодо здійснення нагляду (оверсайту) платіжних систем (стаття 166-20) [3].

Органи поліції за характером субординації і видами дисциплінарної відповідальності їх працівників поділяються на цивільні і воєнізовані. Наприклад, органи, установи та заклади державної санітарно-епідеміологічної служби й органи Антимонопольного комітету належать до цивільних суб'єктів поліцейської діяльності, а органи Міністерства внутрішніх справ та Служби безпеки України – до воєнізованих.

Проте історично склалося так, що переважно суб'єкти поліцейської діяльності є воєнізованими структурами. Застосування адміністративного і кримінально-процесуального примусу, спеціальних засобів і вогнепальної зброї вимагають найчастіше військової структури органів поліції.

І дійсно, воєнізовані органи поліції відрізняються від цивільних цілим рядом особливостей. По-перше, у службовців воєнізованих органів поліції встановлена єдина форма одягу, є спеціальні звання, знаки відмінності (погони) та інші зовнішні атрибути. Формений одяг працівників воєнізованих органів поліції є не тільки «засобом контролю суспільства за її діями», але також як внутрішній регулятор, що примушує носія форменого одягу постійно контролювати власну поведінку. По-друге, воєнізовані органи поліції відрізняються особливою субординацією працівників, суворішою дисципліною, регламентованою Статутами. Державні службовці цих органів несуть дисциплінарну відповідальність за статутами, адміністративну і матеріальну – в особливому порядку. По-третє, працівники воєнізованих органів поліції здійснюють свою службову діяльність нерідко в умовах ризику для життя і здоров'я, причому у багатьох випадках – із зброєю в руках. Це стосується працівників міліції, Служби безпеки України, Державної митної служби України, Державної прикордонної служби України, органів і установ Державної пенітенціарної служби.

Список використаних джерел:

1. Про ліцензування певних видів господарської діяльності : Закон України від 01 черв. 2000 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
2. Про Національний банк України : Закон України від 20 трав. 1999 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 груд. 1984 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

Органи внутрішніх справ як суб'єкт реалізації Закону України «Про безоплатну правову допомогу»

Панковська М. Р. кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник наукової лабораторії з проблем громадської безпеки НАВС

Органи внутрішніх справ як один із суб'єктів реалізації права на безоплатну правову допомогу, відповідно до ст. 5 Закону України «Про міліцію»:

– забезпечує затриманим та заарештованим (взятим під варту) особам з моменту затримання або арешту (взяття під варту) право захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника, у тому числі

безоплатною правовою допомогою відповідно до закону, що регулює надання безоплатної правової допомоги, реалізацію інших прав затриманих і заарештованих (взятих під варту) осіб;

– інформує в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, Центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги про кожний випадок затримання, арешту чи взяття під варту особи, крім випадків, коли така особа захищає себе особисто чи запросила захисника;

– негайно, але не пізніше як через дві години після затримання або арешту (взяття під варту) осіб повідомляє про їх місцеперебування родичам та у разі заявлення усної або письмової вимоги – захиснику, а також адміністрації за місцем роботи чи навчання ГП.

Таким чином, прослідковується тісна взаємодія органів внутрішніх справ та Центрів з надання безоплатної правової допомоги. Законодавством встановлено чіткий механізм інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання осіб органами, уповноваженими здійснювати адміністративне затримання або затримання згідно з дорученнями правоохоронних органів, або затримання осіб органами досудового розслідування, а також безпосередньо затриманою особою, членами її сім'ї та близькими родичами.

Відповідно до п.2. Попнятку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання осіб [2].

У повідомленні зазначається наступна інформація:

– прізвище, ім'я, по батькові та дата народження затриманої особи (якщо вони відомі);

– час та підстави затримання особи;

– точна адреса місця для конфіденційного побачення адвоката із затриманою особою;

– найменування суб'єкта подання інформації, його поштова адреса, номери телефону та адреса електронної пошти;

– прізвище, ім'я, по батькові та посада особи, що передала повідомлення.

Розгляд повідомлень здійснюється центрами з надання допомоги відповідно до їх компетенції та за умови отримання таких обов'язкових відомостей:

– ступінь родинного зв'язку заявника із затриманою особою, його прізвище, ім'я та по батькові, адреса зареєстрованого або фактичного місця проживання, номер контактного телефону (якщо заявником не є затримана особа);

– прізвище, ім'я та по батькові, дата народження затриманої особи;

– місце, дата і час затримання особи.

Для надання безоплатної вторинної правової допомоги центр з надання допомоги може з'ясувати у заявника такі додаткові відомості, надання яких не є обов'язковим:

– підстави для затримання особи;

– найменування органу, службова особа якого здійснила затримання, його поштова адреса, посада (звання), прізвище, ім'я та по батькові такої особи.

Відсутність таких відомостей у заявника чи відмова заявника надати такі відомості не можуть бути підставами для відмови у розгляді повідомлення про затримання особи, реєстрації такого повідомлення чи надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Повідомлення суб'єктів подання інформації, які надходять до центру з надання допомоги, реєструється цілодобово в системі та (або) журналі реєстрації повідомлень в момент його надходження. Повідомленню присвоюється відповідний реєстраційний номер, який за допомогою

телефонного, факсимільного зв'язку, електронної пошти або через систему повідомляється суб'єкту подання інформації.

Протягом години з моменту реєстрації повідомлення заявника уповноважена службова особа центру з надання допомоги проводить перевірку інформації про затримання особи шляхом підготовки і надсилання від імені центру з надання допомоги запиту факсимільним зв'язком на адресу Головного управління, управління МВС в Автономній Республіці Крим, областях, м. Києві та Севастополі, на відповідній залізниці, Головного управління, управління СБУ в Автономній Республіці Крим, областях, м. Києві та Севастополі, Головного управління Міндоходів в Автономній Республіці Крим, областях, м. Києві та Севастополі, управління, відділу ДПтС в Автономній Республіці Крим, областях, м. Києві та Севастополі, регіонального управління Держприкордонслужби, Головного управління, управління ДМС в Автономній Республіці Крим, областях, м. Києві та Севастополі, центрального управління, територіальних управлінь, зональних відділів і зональних відділень Військової служби правопорядку у Збройних Силах або через систему.

Таким чином, із аналізу Порядку випливає, що органи внутрішніх справ безпосередньо взаємодіють з центрами з надання правової допомоги, забезпечуючи захист прав людини на стадії затримання.

Список використаних джерел:

1. Про міліцію: Закон України від 20 груд. 1990 р. № 565-ХІІ [Електронний ресурс] / Офіц. сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/565-12>.

2. Порядок інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання осіб [Електронний ресурс]: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 28 груд. 2011 р. № 1363/ Офіц. сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1363-2011-%D0%BF>

Особливості реалізації права затриманих осіб на захист від обвинувачення та отримання правової допомоги за рахунок держави

Федоровська Н.В. старший науковий співробітник наукової лабораторії з проблем громадської безпеки НАВС

Правовим підґрунтям для забезпечення реалізації права затриманих осіб на захист від обвинувачення та отримання правової допомоги за рахунок держави стало прийняття Закону України «Про безоплатну правову допомогу», згідно з яким з 1 січня 2013 року розпочато надання особам захисту, гарантованого державою. Зокрема, центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги, утвореними Міністерством юстиції в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі, забезпечується надання безоплатної вторинної правової допомоги особам:

– до яких застосовано адміністративне затримання або адміністративний арешт;

– які затримані за підозрою у вчиненні злочину;

– до яких як запобіжний захід обрано тримання під вартою;

– у кримінальних провадженнях стосовно яких відповідно до положень КПК захисник залучається слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням або для проведення окремої процесуальної дії.

Інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання осіб органами, уповноваженими здійснювати